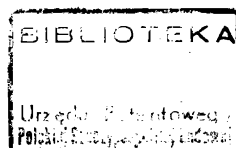

20 grudnia 1932 r.

E02b 17/02

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 17066.

Jan Martenka
(Morzewo, Polska).

Kl. 45 ~~a 55~~.

84a, 11/02

Przyrząd do kopania rowków drenarskich w glebie torfowej.

Zgłoszono 2 marca 1931 r.

Udzielono 29 września 1932 r.

Gleba torfowa, zawierająca do 3% azotu i więcej, nie może być, mimo dużych dawek potasu i fosforu, wykorzystywana należycie z powodu niedostatecznego uregulowania zawartości w niej wody i powietrza. Odwadnianie torfowisk, zwłaszcza nizinnych, zapomocą sączków z wypalanej gliny jest kosztowne; ponadto wskutek niedogodności ręcznego kopania i zakładania sączków oraz nieznacznych pochyłości gruntu i miękkości podglebia odwadnianie to bywa zwykle niedostatecznie dokładnie wykonane, co jest prawie niepoprawnym błędem albo wymaga dodatkowych i kosztownych zabiegów.

Zastosowanie natomiast przyrządu według niniejszego wynalazku umożliwia osiągnięcie pożądaney regulacji zawartości wilgoci w torfowiskach; przy obsłudze

dwóch ludzi można zapomocą przyrządu tego wykonać dziennie około 200 m rowka drenarskiego.

Tak przyrząd niniejszy, jak samo kopanie rowków zapomocą niego na łąkach torfowych jest tanie z tego względu, że zarazem wycina się dreny z torfu, a więc z materiału, który prawie nic nie kosztuje i nie wymaga dowożenia. Jedynie w tych miejscach, w których podłoże jest wyjątkowo miękkie, zakłada się dreny z gliny palonej albo pokrywy cementowe lub z innego materiału.

Na rysunku uwidoczniono przyrząd według wynalazku, przyczem fig. 1 przedstawia przyrząd w perspektywie; fig. 2 przedstawia dolną część przyrządu, widzianą z góry; fig. 3 przedstawia łopatę, a fig. 4 przedstawia suwak nożowy.

Części składowe przyrządu są wykonane z metalu prócz dźwigni 10, wykonanej z drewna.

Przyrząd składa się z noża 1, przymocowanego do ścianek bocznych 4 ramy, które są połączone ze sobą zapomocą ścianki czołowej 6 i przegródki 2, mającej na celu oczyszczanie suwaka nożowego 3. Na tylnych częściach ścianek bocznych 4 przymocowane są od wewnątrz szyny prowadnicze 8, po których posuwa się suwak nożowy 3. Suwak ten w przedniej części ścianek bocznych 4 jest prowadzony zapomocą otworów 5, wyciętych w fałdach tych ścianek. Suwak nożowy 3 jest przesuwany zapomocą dźwigni 10, która jest osadzona obrotowo na wałku 11 zapomocą krążka 12, przymocowanego do dźwigni zapomocą śrub 13. Do dolnej części dźwigni 10 przymocowana jest łopata 9 (lepiej uwidocznia to fig. 3). Łopata jest przymocowana do dźwigni zapomocą śrub 26, a do suwaka 3 zapomocą śruby 27.

Nóż 1, przegródka 2 oraz ścianki boczne 4 ramy są połączone z belkami pionowymi 14, 23, 17, te zaś są połączone ze sobą zapomocą belek poprzecznych 18, 19, 20, 15, 16, 24. Belki 23 są połączone z poprzeczkami 16 podpórkami 21, 22. Poprzeczka 24 jest zaopatrzona w ucho 25.

Kopanie rowków drenarskich zapomocą przyrządu według wynalazku odbywa się w sposób następujący.

Po wytyczeniu i zdjęciu darni na głębokość 30 do 40 cm przyrząd zostaje zagłębiony na taką głębokość, by belki 16 zrównały się ze sznurem, wyznaczającym zaprojektowany spadek rowka. Przy wtłaczaniu przyrządu nóż 1 i ostre ścianki boczne 4 przyrządu działają w ten sposób, że odcinają bryłę, z której wykonywa się następnie pokrywę sączka, z przodu i z boków, następnie przez przesunięcie suwaka nożowego 3 ku przodowi odcina się tę samą bryłę

zdołu tak, że bryła jest gotowa do wydobywania; suwak natomiast, ucinając bryłę, wycina zarazem część dolną przewodu drenowego w torfie. Następnie wyciąga się do góry cały przyrząd z rowka wraz z bryłą, z której zapomocą specjalnego noża o przekroju suwaka nożowego 3 uciną się górną część sączka jako pokrywę w ten sposób, by gzymsy obydwóch części sączka pokrywały się wzajemnie.

Sieć drenowa, wykonana w ten sposób, jest trwała i odznacza się w szczególności zaletą ściśle dotrzymanego spadku, ponadto zaś jest zabezpieczona przed uszkodzeniem i załamaniem się sklepienia nawet w razie wielokrotnego przechodzenia ponad rowkiem koni przy orce nawierzchni.

Przyrząd ten może być również zastosowany z powodzeniem zarówno na glebach wybitnie plastycznych, jak lekkich glinach i zwięzłych iłach.

Zastrzeżenie patentowe.

Przyrząd do kopania rowków drenarskich w glebie torfowej, znamieny tem, że posiada ramę, składającą się z bocznych ścianek (4), połączonych ze sobą zapomocą noża (1), przegródki (2) i ścianki czołowej (5) oraz z belek pionowych (14, 23, 17) i belek poziomych (15, 16, 18, 19, 20, 24), na wałku zaś (11), osadzonym w belkach pionowych (14), osadzona jest obrotowo zapomocą krążka (12) dźwignia (10), do której przymocowana jest łopata (9), połączona śrubą (27) z suwakiem nożowym (3), przesuwającym się po szynach prowadniczych (8), przymocowanych od wewnątrz do ścianek bocznych (4) ramy, i prowadzonym również zapomocą otworów (5), wykonanych w fałdach przedniej części ścianek (4).

Jan Martenka.

fig. 1.

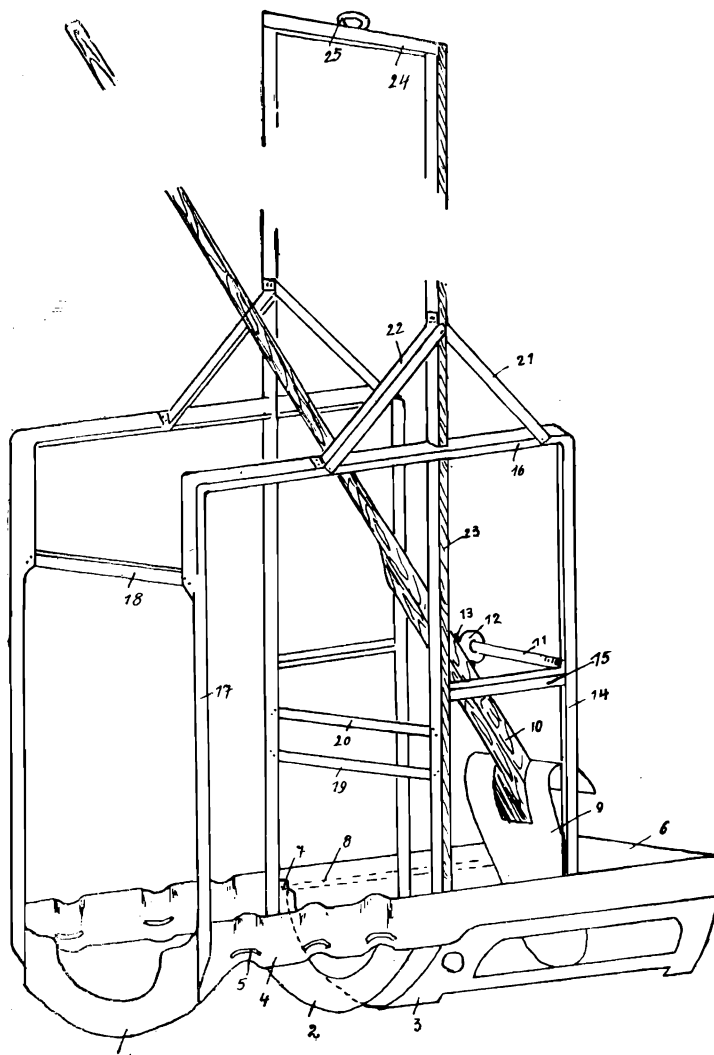
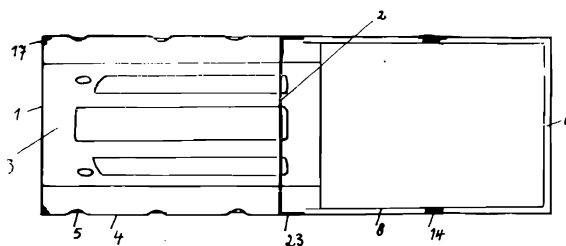
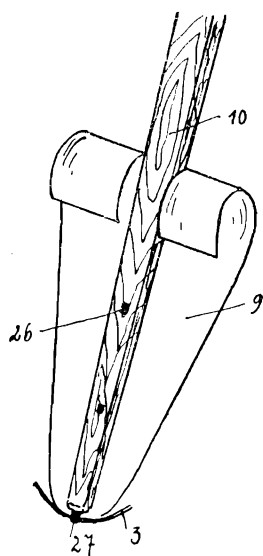

fig. 2.

Fig. 3.

Fig. 4.

